

Minister Zdrowia

Warszawa, 06 czerwca 2022

DLT.050.3.2022.AS

Pan
Tomasz Grodzki
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na oświadczenie Senatora Stanisława Karczewskiego w sprawie rozważenia możliwości przedłużenia obecnych przepisów, zawartych w ustawie o publicznej służbie krwi, w zakresie wymiaru zwolnienia od pracy oraz od wykonywanych czynności służbowych dla honorowych dawców krwi, zwracam się z uprzejmą prośbą o przyjęcie poniższego.

Powszechnie przyjętym jest, że krwiodawstwo to misja i odpowiedzialność, a świadomość możliwości uratowania komuś życia jest jedną z najistotniejszych wartości honorowego krwiodawstwa. Dlatego też Honorowym Dawcom Krwi oraz Zasłużonym Honorowym Dawcom Krwi przysługują określone uprawnienia, które stanowią wyraz wdzięczności i uznania za dzielenie się z potrzebującymi niezastąpionym lekiem, jakim jest krew.

Honorowym dawcom krwi od 26 stycznia 2021 r. zostały nadane dodatkowe uprawnienia, tj. dawcy krwi, który oddał krew lub jej składniki, w tym osocze po chorobie COVID-19, przysługuje zwolnienie od pracy oraz zwolnienie od czynności służbowych w dniu, w którym oddał krew lub jej składniki oraz w dniu następnym¹. Uprawnienia te obowiązują w przypadku ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii. Ustawodawca wprost powiązał zatem te dodatkowe uprawnienia ze stanem zagrożenia epidemicznego albo stanem epidemii, stąd aktualnie nie jest konieczne utrzymanie dodatkowych uprawnień dla honorowych dawców krwi. Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów zmieniającym *rozporządzenie w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem*

¹ Na podstawie ustawy z dnia 21 stycznia 2021 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 159).

*stanu epidemii*², terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest obszarem, na którym występuje stan zagrożenia epidemicznego wywołany zakażeniami wirusem SARS-CoV-2. Uprawnienia Honorowych Dawców Krwi w zakresie dwudniowego zwolnienia od pracy, bądź od wykonywania czynności służbowych, pozostają zatem bez zmian.

Ponadto należy mieć na uwadze, że krwiodawstwo w Polsce, podobnie jak w całej Europie, jest honorowe i dobrowolne i nie może ono pociągać za sobą jakiegokolwiek gratyfikacji finansowej. Dlatego też każda decyzja o ewentualnym rozszerzeniu uprawnień przysługujących Honorowym Dawcom Krwi podejmowana jest w kontekście obowiązujących przepisów prawa zarówno krajowego, jak i europejskiego, które jednoznacznie stanowi, że *„oddawanie krwi, osocza lub składników krwi jest uważane za dobrowolne i nieodpłatne, jeżeli jest dokonywane przez osobę z jej własnej woli i nie daje podstaw do jakiegokolwiek zapłaty w formie pieniężnej lub w jakiegokolwiek równoważnej postaci. Wyłącza to również przyznanie wynagrodzenia w formie wypoczynku, który wykracza poza czas odpowiednio konieczny do oddania krwi i dojazdu. Drobne dowody uznania, napoje i zwrot kosztów podróży są zgodne z pojęciem dobrowolnego i nieodpłatnego oddawania krwi”*. Przysługujące na chwilę obecną uprawnienia dla Honorowych Dawców Krwi należy rozpatrywać nie w kontekście głównych przesłanek determinujących donację, a dowodów uznania i wdzięczności za oddaną krew i jej składniki. Decyzja o oddaniu krwi powinna wynikać z chęci dzielenia się z innymi, nie zaś z kalkulacji zysków. Krew nie jest produktem, jest darem dla drugiego człowieka. Doświadczenia wielu krajów wskazują, że pozyskiwana, w ramach honorowego krwiodawstwa, krew i jej składniki gwarantuje pełne bezpieczeństwo i ochronę zdrowia zarówno dawców, którzy są filarem krwiolecznictwa, jak i biorców krwi. Należy pamiętać, że biorcami krwi są osoby chore, dlatego niezwykle istotne jest, aby pobudki związane z oddawaniem krwi wynikały z potrzeby serca i były szlachetne oraz świadome.

Z poważaniem
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Waldemar Kraska
Sekretarz Stanu

/dokument podpisany elektronicznie/

² Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 maja 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. z 2022 r. poz. 1025).